

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา
ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	โบสถ์คาทอลิกนักบุญเปาโล	๑	-	-	-
๒	โบสถ์คาทอลิกบ้านแม่อุ้มลงน้อย	๒	-	-	-
๓	สำนักสงฆ์บ้านป่าแป๋	๓	-	๑	-
	โบสถ์คาทอลิกเทเรซา	๓	-	-	-
	โบสถ์คริสต์จักรละว้าบ้านป่าแป๋	๓	-	-	-
๔	สำนักสงฆ์บ้านสันติธรรม	๔	-	๒	-
๕	โบสถ์คาทอลิกบ้านห้วยเตี๋ย	๕	-	๒	-
๖	โบสถ์คาทอลิกนักบุญเปาโล	๖	-	๕	-
๗	โบสถ์คาทอลิกนักบุญยอแซฟ	๗	-	-	-
	สำนักสงฆ์บ้านห้วยฮากไม้ใต้	๗	-	๑	-
๘	โบสถ์คาทอลิกบ้านห้วยฮากไม้เหนือ	๘	-	-	-
๙	โบสถ์คาทอลิกบ้านแม่ปุ่น	๙	-	-	-
๑๐	สำนักสงฆ์บ้านห้วยหนองหวาย	๑๐	-	๑	-
๑๑	สำนักสงฆ์บ้านอมพาย	๑๑	-	๑	-
	สำนักสงฆ์บ้านอมพายเหนือ	๑๑	-	๑	-
๑๒	โบสถ์คาทอลิกบ้านแม่อุ้มป๊อก	๑๒	-	-	-
	โบสถ์คริสต์จักรบ้านแม่อุ้มป๊อก		-	-	-

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	ประเพณีปีใหม่	จัดขึ้นหลังเก็บเกี่ยวเสร็จ ซึ่งอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคม แต่ละหมู่บ้านอาจจะจัดขึ้นไม่พร้อมกัน ก่อนวันขึ้นปีใหม่บ้านทุกหลังคาจะเตรียมอาหาร เช่น ไก่ เนื้อ สุรา และที่ขาดไม่ได้คือ เมตอ และเมโตปีน เมตอ คือข้าวสาร ข้าวเหนียว ห่อด้วยใบกล้วย นำไปต้มหรือนึ่งให้สุก ส่วนเมโตปีน คือข้าวเหนียวสุกตำให้ละเอียดผสมกับงาดำและเกลือ	มกราคม ของทุกปี และ ในช่วงฤดูหนาว	ในครัวเรือน
๒	วันมาฆบูชา	วัน มาฆบูชา เป็นสำคัญ วัน หนึ่ง ของ พระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๓	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆ มากมาย	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.สระแก้ว ศาสนาสถานใน พื้นที่ ฯ
๔	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธ เจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๕	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๖	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะได้ บรรลุนิพพาน และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๗	วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรงประทานความรัก ความเมตตา และเสวยสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๘	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือ และสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีล และฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๙	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนดให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน ๑ เดือน หลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง การทอดกฐินนั้น มีหลายประเภท ในพื้นที่ตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะเป็นกฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกัน จะมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไปยังผู้อื่นด้วย	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่ หมู่ที่ ๓ ,๔,และ ๑๑
๑๐	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง
๑๑	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงกอบกู้ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารและประเทศชาติ มีความผาสุกและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ประดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทย พุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหาร ผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ นุ่งขาวนอนวัดรวมทั้งรักษาศีลแปด เจริญจิต ภาวนาและฟังธรรมเทศนา	ทุกวัน ธรรม สวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	นายกมล เครือชุย	๙ ม.๓ บ้านป่าแป๋
๒	การทำปุ๋ยหมัก	นายคำซาว ประสมสงค์	๑๒ ม.๓ บ้านป่าแป๋
๓	การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	นายถนอม คงมีความดี	๑๑/๒ ม.๗ บ้านฮากไม้ใต้
๔	การผลิตพืชไร่	นายจรรย์ -	๒๐ บ้านฮากไม้ใต้
๕	การเพาะปลูกเห็ดหอม	นายสง่าลา ไพรมีค่า	๒๔ บ้านป่าแป๋

ด้านดนตรี นาฏศิลป์ การนวด และการละเล่นพื้นบ้าน

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การฟ้อนรำ	นางแบบ รักษาพล	๒๓๑ ม.๓ ต.สระแก้ว
๒	การฟ้อนรำ	นางสาวสุลัดดา รักษาพล	๒๓๑ ม.๓ ต.สระแก้ว
๓	การฟ้อนรำดาบ	นายกาลอย สว่างธรรมกุล	๑๕ ม.๗
๔	เพลงขอ	นายสมเพชร ผู้อภิบาล	๓๒ ม.๓ บ้านป่าแป๋
๕	เพลงขอ	นางเมา อมลไผ่สดใส	๒๒ ม.๓ บ้านป่าแป๋
๖	นวดแผนไทย	นางสาวระพีพรรณ เครือชุย	๔๒/๑ ม.๓ บ้านป่าแป๋
๗	นวดแผนไทย	นายสุก โปะะบึง	๒๖/๔ ม.๖ บ้านป่าแป๋

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ผลิตภัณฑ์จากเห็ดหอม	กลุ่มเพาะเห็ดหอมบ้านป่าแป๋	บ้านป่าแป๋
๒	ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ	กลุ่มสตรีบ้านป่าแป๋ กลุ่มสตรีบ้านฮากไม้ใต้	บ้านป่าแป๋ บ้านฮากไม้ใต้
๓	การตีเหล็ก (มีด พร้า ที่ตายหญ้า ฯ)	นายสำเภา มหาศักดิ์สิทธิ์	บ้านป่าแป๋
๔	การตีเหล็ก (มีด พร้า ที่ตายหญ้า ฯ)	นายตัน เมืองยม	บ้านป่าแป๋
๕	ไม้กวาดไม้ไผ่	นายยาว ขจรศักดิ์ศรี นายกาลอย สว่างธรรมกุล	บ้านป่าแป๋
๖	ทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายคำใส เมืองยม	บ้านป่าแป๋
๗	ไม้กวาดทางมะพร้าว	นายยาว ขจรศักดิ์ศรี	บ้านป่าแป๋
๘	เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่	นายเอื้อง เครือชุย	บ้านป่าแป๋
๙	เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่	นายคำดีบ ปองงยังยศ	บ้านป่าแป๋

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	อาหารพื้นบ้าน	นางประทุม จันเป็ง	บ้านป่าแป๋
๒	อาหารพื้นบ้าน	นางจันทร์ฉาย มหาศักดิ์สิทธิ์	
๓	อาหารพื้นบ้าน	นางบุญฮอม ประสมสงค์	
๔	อาหารพื้นบ้าน	นางอมรา ยงสุนทรรุ่ง	

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสถิต สิงขรแข็งเกร่ง	บ้านแม่อุ้มลองหลวง
๒	พิธีกรรมทางศาสนา	นายจำลอง ส่ง่าพระงาม	บ้านแม่อุ้มลอง
๓	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสำงลา ไพรมีค่า	บ้านป่าแป๋
๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายอิทธิพล คงสันติสุข	บ้านช่างหม้อ
๕	พิธีกรรมทางศาสนา	นายพยุ่ง เลิศใจสวรรค์	บ้านห้วยเตี๋ย
๖	พิธีกรรมทางศาสนา	นายอดิษฐ์ ฝั่รุ่งโรจน์	บ้านแม่ละ
๗	พิธีกรรมทางศาสนา	นายกาลอย สว่างธรรมกุล	บ้านห้วยฮากไม้ใต้
๘	พิธีกรรมทางศาสนา	นายกวี เจริญนาตอน	บ้านห้วยฮากไม้เหนือ
๙	พิธีกรรมทางศาสนา	นายอำนาจ เจตนารักชาติ	บ้านแม่ปุ่น
๑๐	พิธีกรรมทางศาสนา	นายคัมภีร์พงศ์ รภากรณ์	บ้านห้วยงู
๑๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสมชาย จักชูวินัย	บ้านอมพาย
๑๒	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสมุทรร สกุลไพร่	บ้านแม่อุ้มปือก
๑๓	ทำขวัญ มัดมือ	นายเฮือง เครือซุย	บ้านป่าแป๋

